

Sayı : 12775
Tarih : 05.05.2026

44384

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Ulaştırma Ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Kamuoyuna yansıyan ve basında geniş yer bulan iddialara göre, İzmir Çevre Yolu'nun 25 yıllığına özelleştirilmesinin planlandığı ve halihazırda ücretsiz olarak kullanılan bu yolun paralı hale getirileceği ileri sürülmektedir. Söz konusu iddialar, kamu altyapısının yönetimi, kamu kaynaklarının kullanımı ve yurttaşların temel ulaşım hakkı açısından son derece ağır sonuçlar doğurabilecek niteliktedir.

Basına yansıyan haberlere göre, geçmişte yapım maliyeti büyük ölçüde kamu kaynaklarıyla, yani doğrudan yurttaşların vergileriyle karşılanmış olan bu yolun özel sektöre devredilmesi halinde, yurttaşlardan yıllık milyarlarca lira düzeyinde geçiş ücreti tahsil edilmesi söz konusu olacaktır. Nitekim yapılan hesaplamalarda, yalnızca bir yıl içinde yaklaşık 4,3 milyar TL, 25 yıllık işletme süresince ise 100 milyar TL'yi aşan bir kaynağın yurttaşlardan tahsil edilerek özel şirketlere aktarılabileceği ifade edilmektedir.

Bu tablo, kamu eliyle yapılmış bir altyapının ikinci kez yurttaşla satılması anlamına gelmekte; başka bir ifadeyle, yurttaşın vergisiyle yapılmış bir yolun tekrar aynı yurttaşla ücret karşılığı kullandırılması gibi açık bir çelişkiyi ortaya koymaktadır. Bu durum, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda siyasal ve etik bir sorun teşkil etmektedir.

Bu çerçevede, kamuya ait bir yolun hangi gerekçeyle ve hangi koşullarda özelleştirilmek istendiği, bu süreçte kimlerin ekonomik olarak fayda sağlayacağı ve yurttaşların neden yeniden bir mali yük altına sokulmak istendiği soruları, yanıtlanması zorunlu sorular olarak ortada durmaktadır.

Bu bağlamda;

1. İzmir Çevre Yolu'nun 25 yıllığına özelleştirilmesine yönelik Bakanlığınız bünyesinde hazırlanmış herhangi bir plan, proje veya ihale çalışması bulunmakta mıdır?
2. Bu yolun halihazırda ücretsiz olarak işletilmesine rağmen paralı hale getirilmesi yönünde bir politika değişikliği söz konusu mudur?
3. Söz konusu özelleştirme planı mevcut ise, bu planın hazırlanmasında hangi kamu kurumları ve hangi özel sektör temsilcileri yer almıştır?
4. Yolun yapım maliyeti toplamda ne kadardır ve bu maliyetin ne kadarı kamu kaynaklarıyla karşılanmıştır?

5. Yapım maliyeti kamu tarafından karşılanmış bir yolun, yeniden ücretli hale getirilmesi hangi ekonomik ve hukuki gerekçeye dayanmaktadır?
6. Yıllık yaklaşık 4 milyar TL'yi aşan bir gelirin yurttaşlardan tahsil edilerek özel şirketlere aktarılacağı yönündeki hesaplamalar doğru mudur? Doğru ise bu gelir transferi hangi kamu yararı gerekçesiyle savunulmaktadır?
7. 25 yıllık işletme süresi boyunca toplamda 100 milyar TL'yi aşabilecek bir kaynağın özel sektöre aktarılması, kamu yararı açısından nasıl gerekçelendirilmektedir?
8. Mevcut durumda ücretsiz olan bir kamu yolunun ücretli hale getirilmesinin, yurttaşların ulaşım hakkı ve sosyal devlet ilkesiyle nasıl bağdaştırıldığı düşünülmektedir?
9. Kamuoyuna yansıyan bu iddialar doğru değilse, Bakanlığınız neden bugüne kadar açık ve net bir yalanlama veya bilgilendirme yapmamıştır?